

VEILIGHEIDSREGIO GRONINGEN

Aan de raden van de gemeenten in de provincie Groningen

Sontweg 10
9723 AT Groningen
Postbus 66
9700 AB Groningen
T: 088 162 5000
E: info@vrgroningen.nl
W: www.veiligheidsregiogroningen.nl
W: www.brandweer.nl/groningen

Datum	24 maart 2020	Onze referentie	Z/20/034394
Aantal bijlagen	1	Uw referentie	
Behandeld door	M. Roesink	Sector/dienst	Directie
Telefoon	088 162 162 46 08	Team	
E-mail	michiel.roesink@vrgroningen.nl		

Onderwerp Informatiebrief raden GRIP-4 Corona VRG

Geachte gemeenteraden,

De Coronacrisis wordt op dit moment bestreden vanuit de maximaal denkbare crisisoposchaling die we in Nederland bestuurlijk kennen. De ministers vormen samen de Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCb) onder leiding van de Minister-President en alle veiligheidsregio's zijn opgeschaald naar GRIP-4. De voorzitters van de veiligheidsregio's, verenigd in het Veiligheidsberaad, bespreken wekelijks de aanpak en stemmen de landelijke getroffen maatregelen af voor een eenduidige regionale en lokale uitvoering.

Op donderdag 12 maart 2020 heeft het MCCb voor het eerst in dat verband een pakket aan maatregelen afgekondigd dat voor heel Nederland van kracht werd. Tegelijk werd aan alle veiligheidsregio's gevraagd om op te schalen naar GRIP-4. In Groningen heb ik daarop besloten als voorzitter van Veiligheidsregio Groningen dit ook te doen en om 15.30 uur GRIP-4 afgekondigd voor alle gemeenten in de provincie Groningen. Dezelfde avond heb ik een Regionaal Beleidsteam bijeen geroepen, waarbinnen voor dit besluit bij alle burgemeesters¹ draagvlak bestond.

Met dit besluit verschuift een aantal bevoegdheden op regionaal en gemeentelijk gebied. Als voorzitter van Veiligheidsregio Groningen dien ik hiervoor na afloop van de Coronacrisis verantwoording af te leggen aan u als gemeenteraad. Het verloop van de Coronacrisis in de komende periode is onzeker en momenteel is niet te voorzien wanneer deze is afgelopen.

Met deze brief informeer ik u daarom nu tussentijds en ben voornemens dit met enige regelmaat te doen.

Na afloop draag ik zorg voor een verantwoording over het geheel en zal er ook meer ruimte zijn om hierover met u in gesprek te gaan en in te gaan op schriftelijke dan wel mondelinge vragen.

¹ Burgemeester Velema van gemeente Westerwolde was niet bij de vergadering van het Regionaal Beleidsteam aanwezig. Met hem heb ik telefonisch dezelfde zaken afgestemd en ook zijn instemming voor dit besluit gekregen.

Wat betekent GRIP-4 voor de bevoegdheden en de verantwoording?

Het afkondigen van GRIP-4 betekent dat artikel 39 van de Wet veiligheidsregio's van kracht is. Dit houdt in dat ik als voorzitter van de veiligheidsregio ten behoeve van de rampenbestrijding en crisisbeheersing in de betrokken gemeenten bevoegd ben om toepassing te geven aan een aantal artikelen uit ondermeer de Wet veiligheidsregio's, de Gemeentewet, de Politiewet 2012 en de Wet openbare manifestaties. Artikelen waarvan onder normale omstandigheden de bevoegdheden bij de burgemeesters van de afzonderlijke gemeenten liggen.

Het gebruik maken van deze bevoegdheden gebeurt alleen als dit noodzakelijk is voor de rampenbestrijding en crisisbeheersing en conform de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit. Bovendien worden door mij geen besluiten genomen zonder dat ik hierover het Regionaal Beleidsteam heb geraadpleegd, tenzij de vereiste spoed zich daartegen verzet. Een burgemeester kan in het Regionaal Beleidsteam schriftelijk bezwaar doen aantekenen, indien deze van mening is dat een voorgenomen besluit het belang van zijn gemeente onevenredig schaadt (artikel 39, lid 4, Wvr).

Verantwoording aan de gemeenteraden

Daar waar de burgemeester onder normale omstandigheden verantwoording aflegt over de rampenbestrijding en crisisbeheersing aan de gemeenteraad, betekent dit nu dat de voorzitter van de veiligheidsregio dit doet. In artikel 40 van de Wet veiligheidsregio's is beschreven dat na afloop van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, in overeenstemming met de burgemeesters die deel uitmaakten van het Regionaal Beleidsteam, schriftelijk verslag uit wordt gebracht door de voorzitter aan de raden van de getroffen gemeenten over het verloop van de gebeurtenissen en de besluiten die deze heeft genomen, hierbij vermeldend of een burgemeester gebruik heeft gemaakt van de bevoegdheid schriftelijk bezwaar aan te tekenen.

Wat ging in Groningen vooraf aan het besluit tot GRIP-4?

Het was nog geen twee weken geleden dat in de provincie Groningen geen besmettingen waren geregistreerd van het Coronavirus COVID-19. Wel werd door de GGD Groningen samen met het RIVM de situatie in Wuhan, China, in het noorden van Italië en in het zuidelijke deel van Nederland zeer nauwgezet in de gaten gehouden.

De GGD Groningen en Veiligheidsregio Groningen (waarbinnen de GHOR) trekken reeds sinds februari jl. nauw samen op om vanuit de bestaande bevoegdheden in de functionele keten (Wet publieke gezondheid) en de algemene keten (Wet veiligheidsregio's) de noodzakelijke maatregelen te treffen. Het bestuur van GGD Groningen (de wethouders gezondheidszorg) en het bestuur Veiligheidsregio Groningen (de burgemeesters) zijn steeds op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen.

Op operationeel gebied werd met betrekking tot het coronavirus door de samenwerkende hulpdiensten ook al geruime tijd samengewerkt in een multidisciplinair team (een zogenaamd voorbereidend-GRIP). Dit team bereidde zich voor op scenario's die mogelijk ook op Groningen af zouden komen. Bijzondere aandacht ging uit naar een groep van 900 studenten van Vindicat atque Polit, op skivakantie in het noordwesten van Italië. De onrust over de aanwezigheid van de studenten onder vele Groningers nam in de eerste week van maart fors toe. De studenten besloten daarom om vervroegd terug te keren. Hierbij is continu door mij en door de directeur van de GGD overleg gevoerd met de voorzitter van Vindicat. Op zaterdagochtend 7 maart kwamen zij terug in Groningen en zijn zij door de hulpdiensten, waaronder vele GGD medewerkers, opgevangen en nader geïnformeerd over voorzorgsmaatregelen. Een viertal studenten is ook nog nader getest, omdat zij bij terugkomst klachten vertoonden. Na de uitslag van de testen die middag bleken deze niet besmet met het Coronavirus.

Om dit gecoördineerd te laten verlopen, is op vrijdag 6 maart door de Veiligheidsregio opgeschaald naar GRIP-2. Deze opschaling is daarna in stand gehouden om mogelijke vervolgsenario's in kaart te brengen. Immers, het aantal besmettingen in vooral zuidelijk Nederland bleef maar stijgen. Het aantal besmettingen

in Groningen was nog steeds nul, maar het leek op dat moment onvermijdelijk, dat het virus ook onze provincie zou bereiken.

Eerste toepassing bevoegdheden GRIP-4: noodverordening

De maatregelen, zoals hierboven beschreven, voerde ik uit vanuit de bevoegdheden die aan mij als voorzitter van de Veiligheidsregio zijn toebedeeld op basis van de Wet publieke gezondheid. Artikel 6, lid 4 (Wpg) beschrijft mijn taak om in de gehele GGD-regio zorg te dragen voor de bestrijding van een epidemie van een infectieziekte behorend tot groep A (zoals het coronavirus COVID-19) of een directe dreiging daarvan. De Minister van VWS geeft leiding hieraan.

De opschaling op 12 maart 2020 naar GRIP-4 heeft geen invloed op de bevoegdheden die voortvloeien uit de Wet publieke gezondheid. Immers, voor infectieziekten-A zijn deze altijd belegd bij de voorzitter van de veiligheidsregio. Wel zorgt het opschalen naar GRIP-4 voor de mogelijkheid om een aantal maatregelen in de algemene keten eenduidig voor alle betrokken gemeenten toe te passen.

Een van de belangrijkste maatregelen is dat op 17 maart 2020 de Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Groningen is afgekondigd voor alle gemeenten in Groningen. Deze is bekendgemaakt en gepubliceerd via de websites van de gemeenten, van de Veiligheidsregio Groningen en via www.overheid.nl. Deze noodverordening geeft eenduidige regionale invulling aan landelijke maatregelen. Bovendien is deze in lijn met de noodverordeningen die in onze buurregio's Fryslân en Drenthe zijn afgekondigd. Samen met de Politie Eenheid Noord-Nederland en met het Openbaar Ministerie Noord-Nederland is een eenduidige handhavingsstrategie voor Noord-Nederland opgesteld. De Noodverordening is toegevoegd als bijlage bij deze brief.

Daarnaast bestonden in de regio ook lokale vraagstukken die duidelijke sturing en aanvullende maatregelen vereisten. Zo hebben de komst van asielzoekers in Ter Apel, de opvang van vluchtelingen in De Marnewaard en de geplande kortstondige komst van een cruiseschip in de Eemshaven in de afgelopen dagen bijzondere aandacht gehad. Samen met de betrokken burgemeesters en met de verantwoordelijke bewindslieden op de ministeries zijn hierover nadere afspraken gemaakt.

De noodzaak om in de komende periode aanvullende maatregelen te treffen is sterk afhankelijk van het verdere verloop van de verspreiding van het coronavirus, en daarmee sterk verbonden aan het gedrag van het publiek. Zij maken op dit moment het verschil en bepalen grotendeels hoe het verder zal gaan en of zwaardere maatregelen nodig zijn.

Het beïnvloeden van het gedrag van het publiek is op dit moment een van de grootste uitdagingen van dit moment, de verbinding met onze inwoners is hier van evident belang. Op maandagavond 23 maart heeft het MCCb nieuwe verscherpte maatregelen afgekondigd. De periode, waarin bijeenkomsten vanaf 100 personen worden verboden en dus ook evenementen is aangepast en onder andere verlengd, tot en met 1 juni 2020. Wat dit betekent voor de gemeenten in Groningen wordt nu samen met de burgemeesters in het Regionaal Beleidsteam nader uitgewerkt.

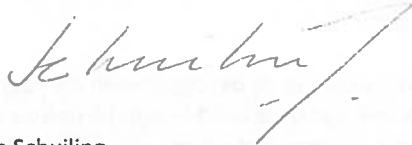
Langdurige crisis

We bereiden ons voor op een langdurige inzet, waarbij een van belangrijkste uitdagingen ligt in de capaciteit van zowel hulpverleners als hulpmiddelen, óók voor het meer reguliere repressieve werk van de veiligheidsregio.

Dit doen we samen; met de gemeenten en met onze buurregio's (en in afstemming met het land Niedersachsen), samen met het Rijk, samen met de inwoners van Groningen, samen met de vele (maatschappelijke) instanties en samen met de ondernemers en het bedrijfsleven.

Ik heb veel waardering voor het vele werk dat binnen uw gemeenten momenteel wordt verzet en voor de creativiteit en de flexibiliteit die dit ook van u als gemeenteraad vraagt. U vergadert misschien al niet meer fysiek en de normaliter volle agenda's van de raadsvergaderingen maken nu al plaats voor de bestrijding van de crisis.

Ik wens u in de komende periode veel wijsheid en hoop met u op een spoedig einde van deze gezondheids crisis.

Koen Schuiling
Voorzitter Veiligheidsregio Groningen

Deze brief is in afschrift verzonden aan:

- Colleges van Burgemeester en Wethouders van de Groninger Gemeenten
- de Commissaris van de Koning in de provincie Groningen

Besluit van de voorzitter van de veiligheidsregio Groningen houdende voorschriften ter voorkoming van verdere verspreiding van het coronavirus/COVID-19 (Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Groningen)

De voorzitter van de veiligheidsregio Groningen,
gelet op artikel 176 van de Gemeentewet en artikel 39 van de Wet veiligheidsregio's,
mede gelet op de aanwijzing van de minister voor Medische Zorg en Sport, mede namens de
minister van Justitie en Veiligheid, kenmerk 1662578-203166-PG,
besluit de volgende regeling vast te stellen:

Artikel 1. Werkingssfeer

Deze verordening is van toepassing op het grondgebied van de gemeenten die behoren tot de veiligheidsregio Groningen, te weten de gemeenten Appingedam, Delfzijl, Groningen, Het Hogeland, Loppersum, Midden-Groningen, Oldambt, Pekela, Stadskanaal, Veendam, Westerkwartier en Westerwolde.

Artikel 2. Verboden

1. Het is verboden om openbare samenkomsten en verzamelingen als bedoeld in artikel 174 van de Gemeentewet, samenkomsten in voor het publiek toegankelijke gebouwen en bijbehorende erven en samenkomsten in besloten sfeer te laten plaatsvinden, te (laten) organiseren dan wel te laten ontstaan waar meer dan honderd personen gelijktijdig samenkomen, dan wel aan dergelijke samenkomsten deel te nemen. Dit verbod is niet van toepassing op de dagelijkse gang van zaken in het openbaar vervoer en in gebouwen en bijbehorende erven van overheidsinstellingen en zorginstellingen.
2. Het is verboden om een van de volgende inrichtingen geopend te houden:
 - a. inrichtingen waar ter plaatse eten of drinken wordt verkocht en genuttigd (eet- en drinkgelegenheden), met uitzondering van inrichtingen in bedrijven die niet voor het publiek toegankelijk zijn (bedrijfskantines en bedrijfscatering) en inrichtingen in hotels ten behoeve van de hotelgasten;
 - b. sport- en fitnessclubs (sportaccommodaties en sportinrichtingen), waaronder zwembaden, sporthallen en sportvelden;
 - c. sauna's;
 - d. inrichtingen waar bedrijfsmatig gelegenheid wordt gegeven tot het verrichten van seksuele handelingen met of voor een derde tegen betaling of bedrijfsmatig vertoningen van erotisch-pornografische aard worden aangeboden;
 - e. coffeeshops, behalve voor zover uitsluitend sprake is van de verkoop, aflevering of verstrekking van softdrugs (afhaalfunctie).
3. Deze verboden gelden niet voor de hulpdiensten en voor door de voorzitter van de veiligheidsregio aangewezen (categorieën van) gevallen.

Artikel 3. Opvolgen aanwijzingen

Alle aanwijzingen ter uitvoering van deze verordening gegeven door daartoe bevoegde ambtenaren dienen onmiddellijk te worden opgevolgd.

Artikel 4. Toezicht

Met het toezicht op de naleving van deze verordening zijn belast:

- a. ambtenaren van politie als bedoeld in artikel 141, onderdeel b, van het Wetboek van Strafvordering;
- b. door de voorzitter van de veiligheidsregio aangewezen buitengewoon opsporingsambtenaren als bedoeld in artikel 142, eerste lid, onderdeel a, van het Wetboek van Strafvordering;
- c. door de voorzitter van de veiligheidsregio aangewezen toezichthouders;
- d. militairen van de Koninklijke Marechaussee als bedoeld in artikel 141, onderdeel c, van het Wetboek van Strafvordering.

Artikel 5. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt onmiddellijk na de bekendmaking in werking.

Artikel 6. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Groningen.

Vastgesteld op 17 maart 2020 te Groningen

De voorzitter van de veiligheidsregio Groningen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Schuiling', is written over a faint, circular official stamp. The signature is fluid and cursive.

mr. K.F. Schuiling

Toelichting

Algemeen

In Nederland, maar ook wereldwijd, is er een uitbraak van het coronavirus (COVID-19), behorende tot de groep A van de infectieziektes. Ter bescherming van de veiligheid en de gezondheid worden er maatregelen genomen om verdere verspreiding van het virus tegen te gaan.

Op donderdag 12 maart 2020 heeft het kabinet besloten dat alle evenementen met meer dan honderd personen in heel Nederland worden afgelast. De minister voor Medische Zorg en Sport heeft mede namens de minister voor Justitie en Veiligheid een aanwijzing gegeven aan de voorzitters van de veiligheidsregio's om hun bevoegdheden op het terrein van openbare orde en veiligheid in te zetten om de verdere verspreiding van COVID-19 tegen te gaan (kenmerk 1662578-203166-PG).

Op zondag 15 maart 2020 heeft het kabinet aanvullende maatregelen bekendgemaakt. Daarbij is de opdracht gegeven om met ingang van 15 maart 2020 om 18.00 uur eet- en drinkgelegenheden, sport- en fitnessclubs, sauna's, seksinrichtingen en coffeeshops te sluiten. Uitgezonderd van deze opdracht zijn hotels, thuisbezorgde maaltijden en catering. Dit is een aanvulling op de maatregel om alle evenementen met meer dan honderd personen afgelast te houden en te verbieden, waaronder publieke locaties, zoals musea, concertzalen, theaters. De maatregelen gelden in elk geval tot en met 6 april 2020.

In verband met deze crisis heeft de voorzitter van de veiligheidsregio Groningen besloten om ten behoeve van de crisisbeheersing ingevolge artikel 39 van de Wet veiligheidsregio's alle in dat artikel genoemde bevoegdheden van de tot de regio behorende burgemeesters over te nemen. Daartoe behoort ook de bevoegdheid om in geval van oproerige beweging, van andere ernstige wanordelijkheden of van rampen, dan wel van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, algemeen verbindende voorschriften te geven die ter handhaving van de openbare orde of ter beperking van gevaar nodig zijn (artikel 176, eerste lid, Gemeentewet). In deze noodverordening is daarvan gebruik gemaakt om de genoemde maatregelen juridisch uit te werken.

Handelen in strijd met de voorschriften uit deze verordening is strafbaar gesteld in artikel 443 van het Wetboek van Strafrecht. Dit wordt bestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de tweede categorie. Ook kan de voorzitter van de veiligheidsregio een last onder bestuursdwang of dwangsom opleggen (artikelen 125 van de Gemeentewet jo. artikel 39 van de Wet veiligheidsregio's).

Deze verordening staat er niet aan in de weg dat de voorzitter van de veiligheidsregio gebruik maakt van andere bevoegdheden om de verspreiding van COVID-19 te voorkomen, zoals de bevoegdheid tot het geven van voorschriften van technisch-hygiënische aard in artikel 47 van de Wet publieke gezondheid, bevoegdheden in de Wet openbare manifestaties en de bevoegdheid tot het geven van bevelen ter beperking van gevaar in artikel 175, eerste lid, van de Gemeentewet (in combinatie met artikel 39 van de Wet veiligheidsregio's).

Artikelsgewijs

Artikel 2, eerste lid

Het eerste lid bevat het op donderdag 12 maart 2020 aangekondigde verbod op samenkomsten van meer dan honderd personen. Vanwege het risico dat besloten ligt in de samenkomst van grote groepen personen kent het verbod een ruime reikwijdte. Het gaat niet alleen om vergunde evenementen, maar ook om andere samenkomsten waar meer dan honderd personen bij elkaar komen. In de aanwijzing van de minister voor Medische Zorg en Sport wordt gesproken over musea, concertzalen, theaters en sportclubs en sportwedstrijden. Onder de definitie vallen ook markten waar meer dan honderd personen samenkomen. Het kan ook gaan om besloten samenkomsten van meer dan honderd deelnemers, zoals besloten (huwelijks)feesten in horeca of op bedrijventerreinen.

Het verbod heeft geen betrekking op de dagelijkse gang van zaken in het openbaar vervoer en in gebouwen en bijbehorende erven van onderwijsinstellingen, overheidsinstellingen en zorginstellingen.

Artikel 2, tweede lid

In het tweede lid zijn de maatregelen uitgewerkt die het kabinet op zondag 15 maart 2020 heeft bekendgemaakt. Ook alle eet- en drinkgelegenheden, sport- en fitnessclubs, sauna's, seksinrichtingen en coffeeshops worden gesloten. De maatregelen inzake scholen en kinderopvang worden vanwege de noodzakelijke uitzonderingen voor kinderen van ouders met vitale beroepen in nauw overleg met de sector bepaald en zijn daarom niet in deze noodverordening opgenomen. Indien nodig kan de voorzitter van de veiligheidsregio in concrete gevallen optreden.

Eet- en drinkgelegenheden (onderdeel a) is een brede omschrijving die duidt op gelegenheden waar ter plaatse de daar gekochte spijzen en dranken genuttigd kunnen worden. De ratio achter dit verbod is dat voorkomen moet worden dat te veel mensen in een naar zijn aard beperkte ruimte gedurende enige tijd bij elkaar zijn, om zo besmettingsgevaar te beperken. Dit betekent dat ook eet- en drinkgelegenheden van (woon-)warenhuizen, shoppingcenters, grote supermarkten of andere winkels moeten sluiten. Inrichtingen waar niet langer ter plaatse eten of drinken wordt verkocht en genuttigd, kunnen openblijven. Dat geldt ook voor afhaallocaties zonder zitgelegenheid, zoals snackbars en markten.

Het verbod geldt niet voor supermarkten (winkels die eten en drinken verkopen dat niet vers bereid wordt). Onder eet- en drinkgelegenheden worden voorts niet begrepen bedrijfskantines, bedrijfs catering en eetgelegenheden in hotels ten behoeve van hotelgasten.

Ook sauna's vallen onder het verbod (onderdeel c), omdat dit een plek is waar naar zijn aard veel personen in een beperkte ruimte samenkomen. Onder sauna's wordt mede begrepen andere vormen van wellness zoals een Turks stoombad, hammam, beauty farms, thermale baden, badhuizen, spa's et cetera. Een deel van deze vormen van saunarecreatie valt bovendien onder zwembaden. Ook vergelijkbare wellness-voorzieningen bij hotels of andere recreatieve voorzieningen.

Het verbod in onderdeel d ziet op seksinrichtingen en seksbioscopen. Daaronder valt ook raamprostitutie.

Ook het openhouden van coffeeshops is verboden, behalve als afhaallocatie (onderdeel e). In dat geval dient de duur van het verblijf zoveel mogelijk beperkt te worden.

Artikel 3

Dit artikel maakt duidelijk dat iedereen verplicht is om bevoegd gegeven aanwijzingen ter uitvoering van deze verordening onmiddellijk op te volgen. Het overtreden van deze verordening, inclusief het niet opvolgen van aanwijzingen, is als overtreding strafbaar gesteld in artikel 443 van het Wetboek van Strafrecht. Dit wordt bestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de tweede categorie.

Artikel 4

Op basis van de Politiewet 2012 en de Wet veiligheidsregio's treden de politie en de Koninklijke marechaussee op ter handhaving van deze verordening. Daarnaast worden in artikel 4 toezichthouders aangewezen ten behoeve van de bestuursrechtelijke handhaving van deze verordening.

Artikel 5

Deze verordening wordt bekendgemaakt door plaatsing op www.veiligheidsregiogroningen.nl en wordt zo spoedig mogelijk gepubliceerd in de gemeentebladen van de betrokken gemeenten.

Het kabinet heeft aangekondigd dat de maatregelen die zijn opgenomen in artikel 2 van deze verordening in beginsel gelden tot en met maandag 6 april 2020. Indien de maatregelen niet langer noodzakelijk zijn, zal deze verordening zo spoedig mogelijk worden ingetrokken.